

A tájgazdálkodás és az ökológiai hálózat kapcsolata Nagykőrű példáján

Kutnyánszky Virág*, Szilvácsku Miklós Zsolt

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola

*kut.virag@gmail.com

A 2022-es év nyarán az Alföldön extrém vízhiányt tapasztalhattunk, melynek következményei sokrétűen hatottak – és hatnak most is - az életünkre. Az aszály problémájára hosszútávon a fenntartható tájgazdálkodás jelenti a megoldást, amely a terület adottságaira – domborzatára, vízrajzi viszonyaira és lehetőségeire épít. Az ökológiai hálózat ennek a koncepciónak keretét biztosíthat, hiszen az az eredeti elképzelés az intenzív és extenzív használatok egyensúlyát hivatott megteremteni. Célunk azoknak a fókuszterületeknek a meghatározása volt, ahol a jelenlegi művelés a táji adottságokkal konfliktusban van, és ahol a művelési mód megváltoztatása szükséges, illetve egyéb vízmegtartási javaslatok teret kaphatnak, így biztosítva a vizet a szárazabb időszakokban is. Az így kialakuló tájhasználat a víz körforgásával összhangban lesz, ezzel növelve a terület rezilienciáját az aszályval szemben. Kutatásunkban mintául a Tisza-menti Nagykőrű települést és környékét választottuk, amelyet az Alföld többi részéhez hasonlóan, kivételesen erős aszály sújtott 2022 nyarán. A 90 km²-es mintaterületen, terepi szemlét követően, különböző térinformatikai elemzéseket végeztünk, melyek alapján a művelési módok lehetőségeit és alkalmasságát vizsgáltuk az adott területen, melyekre végül a javaslatainkat alapoztuk. Kutatásunk során vízgazdálkodási szakemberekkel és helyi gazdálkodókkal is egyeztettünk, hogy pontosabb képet kaphassunk a terület adottságairól, problémáiról és a javaslataink megvalósíthatósági lehetőségeiről, valamint az elemzések elkészítésében segítségünkre voltak a MATE mesterszakos tájépítész hallgatói is. A módszertan kimutatta, hogy a terület egy jelentős része jelenleg nem a földrajzi adottságoknak megfelelően zajlik, a terület közepén elhelyezkedő mélyebben fekvő terület, amely jelenleg intenzív szántóművelés alatt van, természetes körülmények között a Tisza árterületéhez tartozna, itt az ártéri gazdálkodási módok, a gyepgazdálkodás és a gyümölcsstermesztés javasolt. Ugyanakkor a mintaterület ármentes részei alkalmasak a szántó hasznosításra, amelyek, ha az arra alkalmas területeken a vízmegtartás megvalósul, védettebbek lesznek az aszály hatásai ellen.
